

REMEDIILE RAPIDE IN DOMENIUL TVA CU APLICABILITATE DE LA 1 IANUARIE 2020

CONTEXT

Începând cu 1 ianuarie 2020 vor intra în vigoare Directiva 2018/1910, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1912 și Regulamentul (UE) 2018/1909, un pachet de modificări legislative în materia TVA, supranumit „Remediile Rapide 2020” ce vine în contextul angajamentului de a stabili un sistem definitiv de TVA și de a aduce un grad mai ridicat de armonizare a tratamentului fiscal la nivelul statelor membre. În concret, Remediile Rapide 2020 implementează modificări semnificative cu privire la (i) scutirea de TVA pentru livrări intracomunitare de bunuri, (ii) operațiunile în lanț și (iii) stocurile la dispoziția clienților.

SCUTIREA DE TVA PENTRU LIVRĂRI INTRACOMUNITARE

Remediile Rapide 2020 aduc modificări semnificative în ceea ce privește condițiile de bază pentru aplicarea scutirii pentru livrări intracomunitare în statul membru din care sunt expediate bunurile:

- Indicarea numărului de identificare în scopuri de TVA atribuit în alt stat membru beneficiarului devine o condiție de fond (anterior aceasta fiind doar o condiție de formă).
- Scutirea de TVA este condiționată de respectarea obligației de a declara operațiunea în declarația recapitulativă. Remediile Rapide 2020 aduc modificări semnificative în ceea ce privește condițiile de bază pentru aplicarea scutirii pentru livrări intracomunitare în statul membru din care sunt expediate bunurile:

Mai mult, se stabilesc reguli noi în ceea ce privește dovada transportului dintr-un stat membru către o destinație în afara teritoriului său.

În acest sens, Regulamentul 2018/1912 introduce două categorii de documente relevante pentru justificarea scutirii de TVA pentru livrările intracomunitare de bunuri:

A. documente referitoare la expedierea sau transportul bunurilor (precum un document CMR semnat, scrisoare de trăsură semnată, conosament, factură de transport aerian de mărfuri, factură de la transportatorul bunurilor);

B. documente de tipul:

- Poliță de asigurare sau documente care să ateste plata pentru expedierea / transportul bunurilor;
- Documentele oficiale care să ateste sosirea bunurilor în statul membru de destinație;
- Chitanță eliberată de antrepozitar. fie cel puțin două dovezi din categoria A; fie două dovezi, una din categoria A și una din categoria B; fie cel puțin două dovezi din categoria A; fie două dovezi, una din categoria A și una din categoria B; (aceste dovezi fiind emise de două părți diferite care sunt independente atât una de alta cât și de vânzător și de cumpărător

Astfel, scutirea de TVA pentru livrări intracomunitare de bunuri va fi mai dificil de aplicat, de la 1 ianuarie 2020 fiind introduse condiții de fond cât și de formă mai stricte (contribuabilii trebuind să respecte cerințe suplimentare față de cele reglementate în prezent prin Ordinul 103/2016.

OPERAȚIUNILE ÎN LANȚ

În cazul operațiunilor în lanț (livrări succesive de bunuri care fac obiectul unui singur transport intracomunitar – e.g. operațiunile triunghiulare) se stabilesc reguli în vederea atribuirii transportului unei singure livrări din lanț:

- ca regulă de bază, expedierea sau transportul este atribuit livrării efectuate către operatorul intermediar.
- prin excepție, în cazul în care operatorul intermediar a comunicat furnizorului codul de TVA din același stat membru din care sunt expediate sau transportate bunurile, transportul va fi atribuit livrării efectuate de către operatorul intermediar

Stocurile la dispoziția clientului se referă la situația în care, în momentul transportului bunurilor către alt stat membru, furnizorul cunoaște deja identitatea persoanei care achiziționează bunurile și căreia îi vor fi furnizate aceste bunuri într-un stadiu ulterior. În condițiile în care în prezent situația dă naștere unei (i) operațiuni considerate livrare intracomunitară în statul membru de plecare a bunurilor, unei (ii) operațiuni considerate achiziție intracomunitară în statul membru de destinație, urmată de (iii) o livrare locală în statul de destinație, Remediile Rapide stabilesc:

- condițiile în care asemenea situație va genera numai o livrare scutită în statul membru de plecare și o achiziție intracomunitară în statul membru de destinație (fără a mai genera o livrare locală – de regulă, taxabilă – în statul de destinație);
- reguli clare în ceea ce privește obligația de a evidenția aceste operațiuni în Registrul stocurilor la dispoziția clientului.

Prin aceste măsuri, pentru situația stocurilor la dispoziția clientului se implementează la nivelul tuturor statelor membre un tratament comun, similar, dar nu identic măsurilor de simplificare deja aplicabile în România conform Ordinului 4120/2015. Deși Directiva 2018/1910 (cu modificările de bază privind condițiile de fond pentru scutirea intracomunitară de bunuri, operațiunile în lanț și stocurile la dispoziția clientului) trebuia transpusă în legislația statelor membre

până la 31 decembrie 2019, în momentul de față nu a fost publicat un proiect de lege cu privire la transpunerea acesteia în legislația internă. Prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2018/1912 și Regulamentului (UE) 2018/1909 (cu privire la dovada transportului pentru aplicarea scutirii aferente livrării intracomunitare de bunuri) se aplică în mod direct în statele membre, nefiind necesară transpunerea în legislația internă.

Tax Magazine nr. 5 Septembrie-Octombrie 2019

- **Ionița Cochințu**

Principii de conduită care trebuie să guverneze relațiile dintre contribuabili și organele fiscale
Evoluții fiscale recente

- **Monica Iordache, Gabriela Badea**

Taxarea economiei digitale. Propunerea OCDE privind o abordare unitară

- **Medeea Popescu, Cristiana Provian**

Cazuri în care dubla impunere a veniturilor persoanelor fizice ar fi putut fi evitată

- **Tudor Vidrean-Căpușan**

Reflecții cu privire la taxele vamale aplicate de către UE în baza acordurilor de asociere

- **Ramona Jurubiță, Raluca-Loredana Udroi**

Impactul valorii în vamă în baza de impozitare a TVA în cazul importului de bunuri

- **Mihaela Mitroi**

Saga transparentizării continuă. Noi raportări pentru tranzacțiile transfrontaliere

- **Cristina Oneț**

Restructurarea creanțelor bugetare reglementată prin O.G. nr. 6/2019 versus eşalonarea la plata creanțelor fiscale reglementată prin Codul de procedură fiscală

- **Jurisprudență fiscală națională**

Alin Văsonan – Sintează de jurisprudență fiscală națională

- **Jurisprudență fiscală a instanțelor europene**

Sinteza hotărârilor în materie fiscală pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene în perioada Septembrie-Octombrie 2019

Taxele de mediu pot fi un stimulent pentru reducerea poluării

Autor: Laura Ciobanu, Manager, Schimbări Climatice și Sustenabilitate, EY România

Influența negativă a dezvoltării economice asupra mediului înconjurător este un fapt recunoscut de multă vreme. Pe fondul multiplelor provocări generate de necesitatea protejării mediului, guvernele se confruntă acum cu o presiune tot mai mare de a identifica noi modalități de diminuare a impactului activităților antropice asupra mediului, fără a afecta însă creșterea economică. Este de la sine înțeles că influența

acestor măsuri se va reflecta asupra activității producătorilor.

Materialele plastice au devenit o preocupare majoră și o prioritate pentru Uniunea Europeană (UE), având în vedere că se produc din ce în ce mai multe produse din plastic. De exemplu, în 2016 au fost produse aproximativ 60 milioane de tone plastic la nivelul UE, potrivit [Plastics Europe](#), de 20 de ori mai mult decât în anii '60. Din cantitatea totală, aproape 40% constă în ambalaje din plastic. Este important de menționat că aceste valori nu includ și fibrele din PET, ceea ce ar presupune o majorare semnificativă a cantităților finale.

Deși rata de reciclare a ambalajelor din plastic a crescut la nivelul întregii Uniuni Europene, la aproape 41% în 2016, trebuie să ținem cont că producția de plastic crește și ea într-un ritm alarmant.

În acest context, taxele de mediu joacă un rol important și reprezintă un instrument util în creșterea gradului de conștientizare în rândul companiilor, dar și al populației, care trebuie să țină seama de impactul asupra mediului și, de asemenea, să înțeleagă cum se traduc în costuri activitățile sau comportamentele lor.

Drept urmare, în multe țări, nivelul taxelor percepute tuturor companiilor care plasează ambalaje pe piața națională este destul de ridicat. Aceste tipuri de taxe fac să crească prețul produselor finite, dar reprezintă și un stimulent pentru:

- Creșterea performanțelor în materie de inovare: companiile trebuie să dezvolte noi tipuri de ambalaje, produse din materiale mai rezistente, care pot fi reparate mai ușor și care pot fi reutilizate. Un beneficiu suplimentar al folosirii ambalajelor reutilizabile este faptul că taxele de mediu se plătesc o singură dată, și nu la fiecare introducere pe piață a

- ambalajului respectiv;
- Optimizarea modului în care sunt ambalate mărfurile, precum și optimizarea formei ambalajului, astfel încât consumul de materiale/materii prime să fie redus;
 - Încurajarea companiilor să conceapă și să utilizeze ambalaje din plastic care să fie mai ușor de reciclat, astfel încât să se promoveze dezvoltarea de ambalaje mai durabile;
 - Îmbunătățirea colectării separate a deșeurilor pentru a asigura o mai bună calitate a resurselor utilizate în industria de reciclare.

Astfel, se remarcă tendința de adoptare cât mai largă a conceptului de economie circulară, în care se pune un accent major pe reutilizarea și reciclarea produselor și a materialelor, în detrimentul eliminării acestora. Având în vedere acest lucru, dar și faptul că până în 2030 toate ambalajele din plastic plasate pe piața UE trebuie să fie reutilizabile sau reciclabile, acesta este cel mai potrivit moment pentru companii să înceapă să inoveze cu adevărat, să își regândească strategia, iar protecția mediului să reprezinte unul dintre pilonii principali în tranziția către un model de business sustenabil.

Putem remarca și în rândul societăților din România un interes în creștere față de diverse soluții adaptate la cerințele economiei circulare. Un exemplu ar fi logistica inversă prin care societățile pot adopta, de pildă, politici de returnare care să permită consumatorilor să se debaraseze de produsele vechi, atunci când achiziționează altele noi. În acest fel, se pot reutiliza sau recicla atât materialele conținute în produs, cât și ambalajele acestora, după ce durata de utilizare a produsului s-a încheiat. Totodată, acest demers ar putea oferi și opțiunea ca nu doar produsele uzate, ci și piesele de schimb sau componentele să poată fi returnate, pentru a merge către remanufacturare, reparare sau reciclare, în funcție de cea mai potrivită soluție.

O altă oportunitate este legată de înlocuirea materialelor din plastic de unică folosință, dată fiind adoptarea de către Parlamentul European a Directivei privind produsele din plastic de unică folosință. În acest context, până în 2021 vor fi interzise farfuriile, tacâmurile de unică folosință, paiele pentru băuturi, bețișoarele pentru urechi și altele. Prin urmare, companiile nu au stat prea mult pe gânduri și au început să vină cu alternative la ambalajele tradiționale din plastic, cum ar fi cele fabricate din amidon de porumb sau din trestie de zahăr.

Este adevărat că, pe termen scurt, tranziția către un model de business sustenabil poate părea mai puțin profitabilă. Pe termen lung însă, studiile economice au demonstrat că sustenabilitatea va determina o creștere a eficienței proceselor, ce se va traduce ulterior printr-o reducere de costuri. În plus, orientarea către aceste noi soluții vine și cu beneficii privind reducerea poluării, mai puține deșeuri generate și un impact pozitiv asupra vieții omului și asupra mediului. Totodată, este important de menționat și faptul că aceste eforturi ar putea fi finanțate prin fondurile de cercetare ale UE.

Așadar, putem afirma că taxele de mediu pot avea un rol pozitiv în încurajarea companiilor, organizațiilor, dar și a consumatorilor finali să își schimbe comportamentul. Astfel, acestea pot reprezenta nu numai un instrument de taxare, ci și o pârghie economică cu un rol semnificativ în soluționarea problemelor de mediu și în reducerea impactului negativ asupra mediului înconjurător.

Studiul EY: Incertitudinea în mediul fiscal internațional și realitățile românești

- 79% din respondenții studiului EY descriu mediul fiscal internațional ca 'incert'
- 82% s-au confruntat cu controverse în domeniul prețurilor de transfer în ultimii 3 ani
- 40% din respondenți au înregistrat situații de dublă impunere ca urmare a ajustărilor în domeniul prețurilor de transfer

Schimbările accelerate din mediul fiscal internațional provocate atât de reformele fiscale din toată lumea, cât și de inițiative precum efortul de digitalizare al OCDE, au condus la o incertitudine fără precedent în rândul directorilor executivi din domeniul fiscal de la nivel global, conform studiului EY ["Transfer Pricing and International Tax Survey 2019"](#), în cadrul căruia au fost intervievate peste 700 de persoane cu funcții de conducere în domeniul fiscalității și al prețurilor de transfer.

Studiul EY acoperă o gamă largă de tendințe și aspecte încadrate în trei domenii principale: prețuri de transfer, controversate în domeniul fiscal și reforma fiscală globală. Conform concluziilor, aproape opt din zece respondenți (79%) descriu mediul fiscal internațional din prezent drept „incert”, iar 42% îl definesc drept „foarte incert” sau „extrem de incert”.

Prețuri de transfer: creșterea controverselor fiscale

În cadrul studiului EY, 82% dintre respondenții de la nivel global au declarat că s-au confruntat cu controverse în ceea ce privește prețurile de transfer în ultimii 3 ani, 40% dintre aceștia spunând că ajustările rezultate au condus la dublă impunere.

La nivelul României, s-a observat în ultimii ani o intensificare a numărului de inspecții derulate de ANAF în domeniul prețurilor de transfer (a se considera și “Operațiunea Iceberg” lansată de ANAF în 2019) și o creștere a numărului de controverse fiscale generate de ajustările de prețuri de transfer efectuate de ANAF.

Potrivit lui Adrian Rus, Liderul Departamentului de Prețuri de Transfer al EY România, *“Creșterea volumului de informații disponibile autorităților fiscale de la nivel internațional și a schimburilor de informații între autorități va conduce, în perioada următoare, la o creștere și mai mare a numărului și a complexității controalelor de prețuri de transfer și, implicit, a situațiilor de dublă impunere, inclusiv în România”*.

La nivel global, cele mai importante teme de controversă fiscală în domeniul prețurilor de transfer continuă să fie prețurile de transfer pentru bunuri (64%) și serviciile financiare intra-grup (41%). În ceea ce privește România, experiența EY din controalele derulate de ANAF în ultimii ani arată că, deși nu există o predilecție spre investigarea

anumitor tranzacții cu părți afiliate, o mare parte din numărul ajustărilor se referă la prețurile de transfer pentru bunuri, confirmând astfel evoluția internațională.

În perioada următoare, respondenții nu se așteaptă la schimbări semnificative în ceea ce privește interesul autorităților în cadrul inspecțiilor fiscale, cu două excepții notabile: controversele legate de proprietatea intelectuală (49% dintre respondenți) și controversele privind sediile permanente (39% dintre respondenți).

Și în România, controalele derulate de ANAF au vizat în ultima perioadă și aspecte legate de tranzacții ce implică proprietatea intelectuală (mărci, brevete, drepturi de autor, know-how etc.) acoperind diverse subiecte, cum ar fi necesitatea și beneficiile aferente acestor tranzacții precum și nivelul de piață al respectivelor onorarii.

Un alt subiect din ce în ce mai des abordat în inspecțiile derulate de ANAF se referă la sediile permanente și sediile fixe, vizând existența sau nu în România a acestor sedii din perspectiva TVA, precum și modul de alocare a profiturilor între companii mamă și sedii permanente din România.

Instrumentele pe care le au la dispoziție contribuabilii pentru prevenirea sau soluționarea disputelor din zona prețurilor de transfer

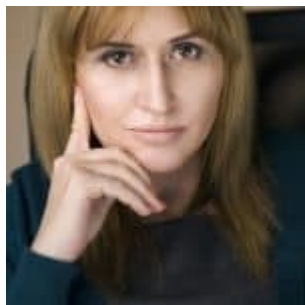
Soluțiile pe care le au la dispoziție contribuabilii sunt variate: pe de-o parte cele proactive (cum ar fi obținerea unui acord de preț în avans sau a unei soluții fiscale individuale anticipate, dar mai ales identificarea și documentarea corespunzătoare a tranzacțiilor intra-grup), și pe de altă parte cele reactive (accesarea procedurii acordului amiabil și arbitrajul, contestația fiscală și demararea unui litigiu în fața instanțelor de judecată naționale).

În privința utilizării acordurilor de preț în avans, studiul EY arată că, la nivel global, 43% dintre companii declară că,

pe viitor, cel mai probabil vor utiliza un acord de preț în avans. La nivelul României constatăm o creștere continuă a interesului companiilor în utilizarea acordurilor de preț în avans ca mijloc pentru prevenirea disputelor în materie de prețuri de transfer.

„La nivel global, directorii executivi se arată ceva mai satisfăcuți de experiența litigiilor fiscale domestice în comparație cu procedura acordului amiabil. Astfel, 20% din companii au sesizat instanța de judecată în ultimii 3 ani cu un caz privind prețurile de transfer și doar 25% au fost satisfăcute de modul de finalizare a litigiului, în timp ce 42% s-au declarat nemulțumite de rezultatul obținut. În România, crearea unei categorii distincte de experți judiciari specializați în aria prețurilor de transfer și numărul ridicat de soluții favorabile în acest domeniu, într-o țară care nu are instanțe specializate în materie de taxe și impozite, arată că s-au făcut pași importanți în această materie”, conchide Emanuel Băncilă, Liderul Departamentului de Politici și Controverse fiscale, EY România.

**Invitație la conformare
voluntară sau ultima șansă de
evitare a impozitării cu 16%**

Autori:

Mihaela Mitroi, Partener, Asistență Fiscală și Juridică, EY România, lider al activității de consultanță fiscală și juridică în clusterul de Sud al regiunii EY Europa Centrală și de Sud-Est și Asia Centrală (CESA)

Corina Mîndoiu, Partener Asociat, Asistență Fiscală și Juridică, EY România

În ultima perioadă, contribuabilii sunt din ce în ce mai des subiectul controalelor fiscale, mai mult de 500 de persoane fizice fiind verificate de la începutul anului 2018 până în prezent.

Atât contextul socio-politic local, cât și cel internațional vin constant cu noi elemente în vederea reglementării acestui domeniu. Iar autoritățile din România au în plan dezvoltarea unei aplicații care să permită identificarea mult mai rapidă a persoanelor fizice cu risc fiscal ridicat.

Există o multitudine de reforme internaționale privind obligația instituțiilor financiare de raportare către autorități a informațiilor referitoare la rezidenții proprii, iar la nivelul Uniunii Europene au fost elaborate diverse directive privind schimbul automat de informații între autoritățile fiscale, cooperarea administrativă în ceea ce privește accesul autorităților fiscale la informațiile privind combaterea spălării banilor etc.

În scopul verificării persoanelor fizice, a fost înființată, în anul 2011, Direcția Generală Control Venituri Persoane

Fizice. De asemenea, potrivit unui prim proces de selecție stabilit de această Direcție, următoarele persoane fizice pot deveni subiect de control: asociați/acționari care au împrumutat firme cu cel puțin 200.000 lei; persoane fizice ce achiziționează bunuri sau imobile în valoare de cel puțin 70.000 euro; persoane fizice ce dețin depozite bancare de cel puțin 150.000 lei/an; persoane fizice care au cumpărat autoturisme în valoare de cel puțin 25.000 euro.

Prin urmare, presiunea pe declararea veniturilor persoanelor fizice este foarte mare, autoritățile având la dispoziție instrumentele necesare pentru a le verifica. În eventualitatea în care veniturile nu pot fi justificate de către contribuabilii vizati, atunci acestea vor fi impozitate cu 16%.

Totuși, Ordonanța Guvernului nr. 6/2019 din 31 iulie 2019, privind instituirea unor facilități fiscale, recent publicată, încurajează din punctul nostru de vedere conformarea voluntară a persoanelor fizice. Concret, persoanele fizice care la data de 31 decembrie 2018 ar avea obligații principale restante administrate de ANAF pot beneficia de anularea dobânzilor, a penalităților și tuturor accesoriilor aferente acestor datorii principale. Atenție, însă, orice demers din partea persoanei fizice în acest sens trebuie realizat până la data de 15 decembrie 2019. Procedura de aplicare a acestei Ordonanțe, care trebuia să fie aprobată în termen de 30 zile de la data intrării în vigoare a acesteia, a fost, până la urmă, aprobată prin Ordinul Ministrului Finanțelor Publice nr. 3126/2019, în vigoare din data de 27 septembrie 2019.

De asemenea, acum câteva zile, ANAF a emis un document denumit „Anularea unor obligații accesorii Ordonanței Guvernului nr. 6/2019”, care explică condițiile și procedura de urmat pentru anularea accesoriilor.

Pentru persoanele fizice, care nu și-au declarat veniturile, ar fi recomandat să le declare acum, până la termenul de 15

decembrie, pentru a intra sub incidența Ordonanței, întrucât șansele de a asista în viitor la o nouă Ordonanță care vizează conformarea fiscală sunt reduse. Este clar că acele persoane care amână să-și declare veniturile, în cazul în care sunt identificate și verificate imediat după sfârșitul anului 2019, vor suporta rigorile legii fără a beneficia de vreo "ofertă" financiară din partea ANAF.

CF0-ul de azi, CEO-ul de mâine?

Cel mai bine vezi schimbarea într-o companie atunci când faci reconfigurarea arhitecturii organizaționale. Cel mai subtil însă o vezi atunci când faci diversificarea rolurilor pe care fiecare funcțiune o are. Din această perspectivă, extrem de importantă prin dimensiune și impact este diversificarea rolului pe care îl are directorul financiar în această perioadă de transformare digitală.

Vechea titulatură de contabil șef poartă un parfum vetust de economie centralizată, decizie concentrată la vârf ce reduce rolul acesta la un simplu executant de calcule și la marginalitate. Astăzi remodelarea afacerilor și mediul lor de operare globală și digitală obligă nu doar la redenumirea, ceea ce s-a întâmplat deja de mult timp, dar și la o modificare a fișei postului directorului financiar.

Rolurile noi ale Directorului Financiar

Potrivit unui studiu realizat de compania McKinsey privind evoluția funcției financiare în companii, funcția directorului

financiar trece în continuare prin schimbări accelerate. Dacă în urmă cu doi ani, patru erau rolurile care raportau către directorul financiar, astăzi cel puțin șase roluri raportează directorului financiar. Acestea diferă în funcție de industrie, de la persoanel în departamentul de achiziții, IT sau operațiuni, la cei responsabili de relația cu investitorii.

În timp ce mare parte din timp este alocată activităților consacrate, directorii financiari produc valoare și din roluri noi, netradiționale pentru această funcție, precum: transformare organizațională, digitalizare și dezvoltarea viitorilor lideri.

Transformarea rolului implică responsabilități trans-departamentale. Aria de impact a rolului definit de noul set de activități subliniază rolul transformator în cadrul companiei și influența directorului financiar în schimbarea acesteia.

Umanizarea imaginii Directorului Financiar

În aceste condiții se produce și umanizarea funcției. Directorul financiar nu mai este nepopularul care respinge sau ajustează bugetele celorlalte departamente, atenționează cu privire la cheltuieli sau investiții. Abilitățile acestuia virează și către interacțiunea umană și armonizarea punctelor de vedere.

Directorul financiar începe să aibă rolul integrator al unui director executiv care are perspectiva generală a funcțiunilor, cunoaște zonele acestora de interacțiune și are o relație bună cu oamenii ca împreună să ia deciziile cele mai bune.

0 nouă miză, sustenabilitatea

Un alt rol al directorului financiar este poziționarea solidă a companiei din punct de vedere financiar, pe termen lung. Rol

care se aliniază și cerințelor de sustenabilitate privind raportarea financiară, non-financiară dar și responsabilității față de mediu și noile generații.

Standardele de raportare non-financiare au responsabilizat nu doar directorii financiari dar și investitorii care preferă companiile care arată respect față de mediu și societate. Tocmai de aceea rolul directorului financiar devine cu atât mai important cu cât acești investitori activiști au resurse importante, sunt sensibili la aceste teme și sunt interesați de sustenabilitatea performanței financiare a companiilor în care investesc.

Noul normal, digitalizarea

Rolul la care poate că un director financiar nu s-ar fi gândit niciodată să-l aibă în cadrul companiei este de promotor al digitalizării. Dezvoltarea tehnologică a ultimilor cinci ani a adus funcția financiară în poziția de avangardă pe linia digitalizării companiei. Fie că vorbim despre automatizarea proceselor, data analytics, cloud computing, robot process sau dată visualization, peste jumătate dintre directorii financiari din cercetarea McKinsey au interacționat cu aceste tehnologii.

Sunt patru etape în digitalizarea funcției financiare a unei companii:

1. Automatizarea – Realocarea resursei umane pentru activități nerepetitive
2. Vizualizarea datelor – Facilitează planficarea financiară și analiza pentru luarea deciziilor
3. Analiza datelor – Extragerea semnificației și sensului din datele existente
4. Integrarea – Comunicarea dintre ERP, operațiuni, managementul lanțului de aprovizionare sau dintre sistemele financiare cu CRM-ul

Datele studiului nu conțin și realitatea din România, unde, în

majoritatea cazurilor, Excel-ul este bine înrădăcinat în activitățile curente ale departamentului financiar. Prin urmare, multe dintre companiile din România sunt încă în prima etapă. Este un proces de tranziție spre noile tehnologii care, cu cât va fi mai scurt, cu atât va crește productivitatea, va rafina decizia și valorifica oportunitățile de dezvoltare.

Așadar în România, rolul transformator al directorului financiar nu este atât de evident în afara cadrului departamentului pe care îl conduce. Acesta se ocupă în continuare de raportare, bilanță, închiderea anului financiar. Ceea ce directorul financiar a început să facă este măsurarea performanței inițiativelor de schimbare, monitorizarea marjelor și a îmbunătățirii fluxului de numerar, stabilirea indicatorilor de performanță și a performanței companiei înainte de începerea transformării, ca să genereze valoare. *Spectrul acesta nou de activități care îl apropie pe directorul financiar mai mult de poziția de director executiv, îl califică să-i fie succesori directorului general, ceea ce se întâmplă deja de multe ori.*

Procedurile simplificate de vămuire – o soluție avantajoasă pentru evitarea întârzierilor provocate de încasarea efectivă a taxelor

vamale în contul vămii

Autor: Mihai Petre, Director, Comerț Internațional, Asistență Fiscală și Juridică, EY România

Importatorii români s-au confruntat în ultima săptămână cu întârzieri în acordarea liberului de vamă la diverse birouri vamale din România, în special în București. Mai precis, camioanele nu au putut părăsi vămile până când autoritățile vamale nu au confirmat efectiv primirea sumelor aferente taxelor vamale datorate în conturile proprii (între 2-5 zile de așteptare).

În era digitală, era vitezei, 90% din operațiunile de vămuire din România sunt realizate în continuare în procedura normală, din păcate. Adică prezența fizică a mijloacelor de transport în vămi este necesară, efectuarea controalelor fizice trebuie să se realizeze în programul de lucru al ofițerilor vamali, plata sumelor aferente taxelor de import trebuie confirmată de biroul vamal.

Din acest motiv, se creează întârzieri în lanțul logistic de aprovizionare, importatorii plătesc mai mult pentru transport (atât timp cât camioanele staționează încărcate în vamă), birourile vamale sunt supraaglomerate, se întârzie darea în producție sau livrarea la timp a mărfurilor, consumatorul plătește mai mult.

Ce soluții ne oferă actuala legislație vamală pentru un proces de vămuire fluid?

Amânarea momentului plății taxelor la import

Una dintre procedurile simplificate prevăzute de legislație

este amânarea plății taxelor la import. Practic, la cererea importatorului, și dacă sunt respectate anumite condiții, bunurile pot fi importate cu plata amânată maxim 30 de zile. Astfel, la momentul vămuirii, sunt evitate întârzierile legate de procesarea și confirmarea plăților de către biroul vamal (plăți care pot avea loc ulterior liberului de vamă, în termenul de 30 de zile de la data declarației vamale).

O astfel de procedură este esențială în cazul importatorilor cu flux mare de operațiuni (mai ales cele pentru care se datorează valori mari de taxe la import). Se câștigă atât un avantaj de flux de numerar, cât și timp cu formalitățile de vămuire.

Vămuirea la domiciliu

O altă soluție pentru a rezolva dificultățile întâmpinate la import o reprezintă procedura de vămuire la domiciliu. Aceasta face posibilă sosirea mijlocului de transport direct la depozit fără drumuri către biroul vamal. Controlul vamal și liberul de vamă se realizează direct la sediul importatorului. Procedura presupune implicare minimă din partea ofițerilor vamali și se poate efectua chiar și în afara orelor de program ale acestora, în baza unei autorizații.

În cazul utilizării acestei proceduri, plata taxelor la import se face în momentul depunerii declarației vamale globale (recapitulative) care conține toate înregistrările de mărfuri de import din evidențele importatorului efectuate pe parcursul unei luni calendaristice (termenul maxim permis). Așadar, prin utilizarea acestei proceduri, importatorii pot evita aglomerația din vămi și câștiga timp prețios.

În comparație cu alte state din Uniunea Europeană, în România, procedurile simplificate sunt foarte puțin utilizate. Autoritățile vamale încurajează și ele utilizarea acestora însă primul pas trebuie realizat de către agenții economici.

Depunerea online a declarației la Fondul pentru Mediu – obligatorie din 2020?

*Autori: **Mihai Petre**, Director, Comerț Internațional, Asistență Fiscală și Juridică și **Daniela Neagoe**, Senior Manager, Comerț Internațional, Asistență Fiscală și Juridică, EY România*

În vederea îndeplinirii obligațiilor de declarare la Administrația Fondului pentru Mediu (“AFM”), operatorii economici trebuie să depună o declarație privind obligațiile la Fondul pentru mediu.

La acest moment, operatorii economici pot opta să completeze declarația cu ajutorul programului informatic de asistență AFM – Declarații, apoi să depună exemplarul semnat la registratura Administrației Fondului pentru Mediu sau, începând din data de 3 iulie, să depună on-line declarația privind obligațiile la Fondul pentru mediu. În acest sens, pe site-ul AFM a fost publicată aplicația informatică pentru utilizarea serviciului “Depunere declarații on-line”.

Este obligatorie folosirea unei anumite metode de depunere a declarației din 2020?

În prezent, operatorii economici care au obligații către Fondul pentru mediu pot folosi, ca metodă alternativă, modul de depunere on-line a declarațiilor, care nu este încă obligatoriu.

În ordinul nr. 572/2019 pentru depunerea declarațiilor privind obligațiile la Fondul pentru mediu prin mijloace electronice de transmitere la distanță nu este specificată o dată obligatorie privind depunerea exclusiv online a declarației privind obligațiile la Fondul pentru mediu.

Totuși, conform informațiilor de pe site-ul AFM, începând cu data de 1 ianuarie 2020, utilizarea aplicației informatice pentru serviciul “Depunere declarații on-line” este obligatorie.

Singura situație în care, conform ordinului nr. 572/2019, este obligatorie declararea on-line este cea în care în decursul anului 2019 s-a depus cel puțin o dată declarația on-line. În acest caz, declarația aferentă lunii decembrie trebuie depusă tot on-line prin intermediul serviciului “Depunere declarații on-line”.

Care este procesul prin care se poate obține acces/depune declarația privind obligațiile la Fondul pentru mediu prin serviciul Depunere declarații on-line?

În vederea generării unui cont de acces pentru utilizarea serviciului “Depunere declarații on-line”, reprezentantul legal al operatorului economic trebuie să depună o solicitare scrisă către AFM. În urma acesteia, AFM generează un cont de acces și o parolă.

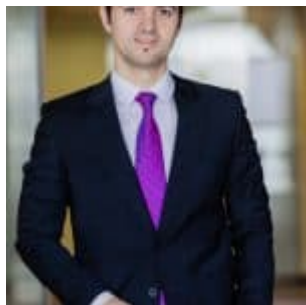
Depunerea electronică a declarațiilor privind obligațiile la Fondul pentru mediu se poate realiza de către un reprezentant legal sau împuternicitul reprezentantului legal. Condiția obligatorie este ca reprezentantul legal sau împuternicitul acestuia să dețină semnătură electronică calificată.

Înrolarea în serviciul “Depunere declarații on-line” se realizează prin completarea on-line a formularului de pe site-ul AFM unde trebuie încărcat și certificatul constatator ONRC (în cazul reprezentantului legal) sau declarația notarială (în cazul împuternicitului reprezentantului legal), semnate de persoana autorizată folosind propriul certificat digital. Declarația notarială se depune și în original la sediul AFM.

Ce implicații vor avea aceste modificări pentru operatorii economici începând cu data de 1 ianuarie 2020?

Declararea contribuțiilor la Fondul pentru mediu este o activitate ce implică resurse semnificative de timp și de personal în fiecare lună. Declararea on-line poate contribui la minimalizarea costurilor precum și la o îmbunătățire a fluxurilor de lucru.

Practica de litigii fiscale din cadrul EY marchează o premieră în domeniul produselor accizabile, în favoarea uneia dintre cele mai mari rafinării din România

Taxarea unor produse accizabile, care au necesitat recondiționarea în cadrul unui antrepozit fiscal după ce au fost puse pe este nelegală – a decis Înalta Curte de Casație și Justiție

Echipa de avocați specializată în dispute fiscale a Radu și Asociației SPRL, casa de avocatură asociată EY Law, a înregistrat o nouă premieră, de data aceasta într-o problemă ce a generat dificultăți în interpretarea și aplicarea legii fiscale – restituirea accizei percepute asupra unui produs energetic care, necorespunzând parametrilor standard, a fost returnat de beneficiar în antrepozitul fiscal, în vederea recondiționării și eliberării ulterioare în consum.

Codul fiscal prevede posibilitatea restituirii accizelor în situația „contaminării sau combinării accidentale” a unui produs pus pe piață care este ulterior reciclat sau recondiționat. Cu toate acestea, autoritatea fiscală a refuzat restituirea pentru simplul motiv că situația de fapt nu se încadrează în ipoteza legii – mai exact, că nu ar putea exista un caz de contaminare sau combinare accidentală atunci când substanța ce generează contaminarea face ea însăși parte din elementele utilizate în procesul de producție.

O astfel de interpretare eronată a fost susținută inclusiv de Direcția de legislație în domeniul accizelor, din cadrul Ministerului de Finanțe. Practic, cu toate că norma juridică nu explică noțiunile de „contaminare” ori de „combinare accidentală”, autoritatea fiscală a adoptat un mod restrictiv de interpretare, în sensul în care norma juridică ar ajunge să producă efecte limitative.

Echipa de avocați implicată în acest proiect a fost condusă de

către Emanuel Băncilă, Partener și Alex Slujitoru, Senior Manager, Radu și Asociației SPRL. Alex Slujitoru a precizat că „pentru soluționarea favorabilă a prezentei spețe a fost relevantă asigurarea trasabilității produsului, acesta aflându-se sub supravegherea strictă a reprezentanților direcției vamale pe întreaga perioadă a deplasării sale.”

“Atât instanța de fond, cât și instanța de recurs au confirmat nelegalitatea refuzului de a restitui accizele percepute și au dispus în consecință restituirea acestora. O soluție contrară ar fi dus la plata de două ori a accizelor pentru același produs energetic – inițial pentru produsul neconform și, ulterior, pentru produsul recondiționat, acciza fiind o taxă ce vizează exclusiv consumul, respectivul produs fiind pus pe piață în vederea consumului doar după recondiționare”, a spus Emanuel Băncilă, liderul practicii de politici și dispute fiscale din cadrul EY România.

România, singura țară din UE care nu a reușit să elimine dubla impunere pentru niciunul dintre cazurile închise în anul 2018

*Autor: Raluca Popa, Partener Asociat,
Departamentul de Asistență Fiscală și
Juridică, EY România*

În contextul planului de acțiune BEPS, țările au agreat să implementeze anumite măsuri care să asigure rezolvarea disputelor internaționale legate de aplicarea tratatelor de evitare a dublei impunerii într-o manieră rapidă, eficientă și adecvată. Drept urmare, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) și-a propus să monitorizeze anual statusul procedurilor de acord amiabil de la nivelul fiecărei țări. Publicat recent, raportul OCDE pentru anul 2018, care ne arată numărul de proceduri de acord amiabil inițiate în fiecare țară precum și numărul de cazuri soluționate, plasează România pe ultimele locuri în Europa.

De ce se acordă atât de multă importanță procedurii de acord amiabil (pe scurt, "MAP", de la „**mutual agreement procedure**”)? Pentru că vizează rezolvarea disputelor internaționale în materie de fiscalitate și, în contextul actual, în care tranzacțiile și modelele de afaceri se globalizează, astfel de dispute sunt din ce în ce mai frecvente.

Un exemplu clasic este cel al disputelor legate de prețurile de transfer. Dacă avem o tranzacție între două societăți afiliate din state diferite, iar autoritățile dintr-o țară ajustează/cresc prețul acestei tranzacții, în țara respectivă se va plăti mai mult impozit pe profit. În același timp, pentru a nu avea dublă impozitare, autoritățile fiscale din celălalt stat ar trebui să accepte această ajustare de preț și să permită celeilalte societăți să își mărească cheltuielile, diminuându-și astfel impozitul pe profit cu o sumă echivalentă.

Însă, în ultimul timp, vedem tot mai multe cazuri din afara

sferei prețurilor de transfer care fac obiectul procedurilor de acord amiabil. La nivel statistic, conform raportului OCDE, majoritatea cazurilor de acord amiabil nu vizează sfera prețurilor de transfer. România nu face excepție – în 2018, din cele opt cazuri închise, numai două au vizat problema prețurilor de transfer.

Mai mult, în contextul dezvoltărilor internaționale recente – cum este cazul instrumentului multilateral care modifică tratatele de evitare a dublei impuneri – se pune tot mai mult accent pe procedura de acord amiabil, nu numai ca modalitate de soluționare a disputelor, ci și ca instrument de stabilire a drepturilor de impozitare. De exemplu, conform instrumentului multilateral, regulile “clasice” de stabilire a rezidenței din vechile tratate de evitare a dublei impuneri ar trebui substituite cu o procedură de acord amiabil.

Aspectele de natură tehnică cu privire la procedura de soluționare a unui acord amiabil în contextul legislației românești, europene și internaționale prezintă o mare complexitate. Astfel de proceduri sunt de regulă destul de îndelungate și de multe ori se continuă cu o procedură de arbitraj.

Dacă ne uităm la România, conform raportului OCDE, numărul de aplicații de MAP depuse în anul 2018, față de anul 2017, a înregistrat o creștere de 75% (21 de aplicații depuse în 2018 vs. 12 în 2017), creșterea medie la nivel european fiind de 43%.

În privința numărului de cazuri închise de România în anul 2018 (față de numărul de cazuri în derulare la începutul anului, plus solicitările nou primite în cursul anului 2018), rata de soluționare este de 14%, care se află mult sub media europeană de 27%.

Comparativ, țări precum Polonia sau Ungaria au înregistrat rate de soluționare similare cu România. Pe de altă parte,

Bulgaria are o rată de soluționare de 37%.

Dincolo de aceste procente, mai relevant este modul în care aceste proceduri au fost soluționate. În cazul României, raportul OCDE ne arată că: din 8 aplicații închise în anul 2018, două s-au închis prin respingerea accesului la procedură, două prin retragerea contribuabilului, iar două au fost rezolvate intern (unilateral). Astfel, au rămas doar două cazuri în care procedura amiabilă a fost închisă efectiv, însă în niciunul dintre acestea nu s-a eliminat dubla impunere.

Practic, niciunul din cele opt cazuri 'închise' de România nu a fost soluționat prin anularea totală sau măcar parțială a dublei impunerii. Acest lucru este interesant mai ales pentru că, în conformitate cu raportul OCDE, înțelegem că România este și singura țară UE [\[1\]](#) care nu a reușit să elimine dubla impunere pentru niciunul din cazurile închise în anul 2018. Comparativ, în Polonia, 11 din totalul de 26 de cazuri închise în 2018 s-au soluționat printr-un acord bilateral de eliminare completă a dublei impozitări, iar în Bulgaria 4 din totalul de 7 cazuri închise în 2018.

În concluzie, deși procedura de acord amiabil este un instrument tot mai utilizat atât în România, cât și la nivel internațional, mai este încă mult de lucru până când astfel de proceduri vor fi rezolvate într-o manieră rapidă, eficientă și adecvată, în linie cu dezideratul OCDE.